

Mr. Dr. Benno Stokvis.

Radiorede N.O.S.

"Recht en slecht"

3-9-1971

Het levend manna

Het comité "Natuur in Nood" heeft aan de Belgische ambassadeur in Nederland een petitie aangeboden met bijna veertigduizend handtekeningen en adhesiebetuigingen. In dat stuk wordt geprotesteerd tegen de befaamde vogelslachten bij onze zuiderburen.

In 1902 ondertekende België een internationaal verdrag tot bescherming van nuttige vogelsoorten, een verdrag waarbij verboden werd het gebruik van vallen, kooien, netten, strikken, lijfstokken en van alle andere middelen tot het massaal vangen of doden van vogels. Zeventig jaar nadien worden door het Ministerie van Landbouw in Brussel onbeschroomd, tegen betaling, 25.000 vergunningen afgegeven voor de vogelvangst met netten. Naar voorzichtige schatting kost dit aan twintig miljoen weerloze **gevederde** wezens, per annum, de vrijheid of het leven.

Vijf-en-twintig-duizend geautoriseerde vogelaars zitten tijdens de trek met slagnetten langs de Nederlandse en de Duitse grens, achter de kustweg in Vlaanderen. Duizenden anderen opereren clandestien met lijfstokken en valkooien. Met lokvogels en lokfluitjes, met mechanische bandopnamen brengt men de in het luchtruim passerende trekkers tot landing; soms worden eerder gevangen vogels levend aan een paal gespijkerd om door hun krijzen nieuwe slachtoffers in het verderf te storten. Het gaat om distelvinken, goudvinken, gorzen, sijsjes, spreuwen, kruisbekken, lijsters, nachtegalen; het gaat om de vernietiging van ongetelde honderdduizenden zangers. Bewijst dit straffeloos erbarmelijk wanbedrijf, naar het kwatrijn van de dichter Roland Holst, het nietbestaan van God? Of zijn de overtrekkende vogelzwermen een onverdiend geschenk van de hemel, een door God beschikte levende manna voor gastronomen en genadeloze geldjagers? De met een duimdruk doodgeknepen vogels hebben commerciële waarde: het duurste vlees ter wereld is lijstervlees: één kilo bij de Brusselse poelier kost duizend franks. De overlevende dieren worden doorverkocht voor opsluiting in kooien van infantiele, zich noemende vogelvrienden, in binnen-en buitenland. De commercie bloeit, de consumptie groeit, de export van het jammerlijke "produkt" stijgt. In de nationale schande van de periodieke gesystematiseerde vogelmoord, blijft, -ondanks verzet van duizenden honorabele Vlamingen en Walen, die vechten voor afschaffing van de gewetenloze uitroeijing van miljoenen levende medeschepsels. In deze strijders heb ik vertrouwen; ik weet mij nauw met hen verbonden.

Wat men in België ziet, vindt men terug in Italië. Daar zegt men hypokriet, dat de massale vogelvangsten noodzakelijk zouden zijn voor "wetenschappelijk ornithologisch onderzoek".

En Nederland? Wat doet men in Nederland met de wilde ganzen? Uit Groenland, vanuit Spitsbergen en Nova Zembla, uit Sibirië, zakken sinds mensenheugenis de duizenden "grauwen", en "rieten", de "brandjes" en de "kollen" elk jaar naar onze streken af. En wat doen wij? Nog altijd leeft in Friesland het "flappen": het uitstervende ganzenvangen in netten; - er worden geen nieuwe vergunningen verleend, maar met de nog bestaande wordt gewerkt. En er wordt geschoten. Bij honderden worden de ganzen afgeschoten en verkocht. Het levende manna verzadigt ook onze goed-vaderlandse maag en beurs. De niet verkoopbare vogels worden in massagraven ondergebracht.

Hebben vogels een ziel? Kunnen ze denken? Wie zal het bevestigen? Wie zal het ontkennen? Vaststaat: ze kunnen lijden, ze kunnen in blinde doodsangst het nabije einde voelen. - Ze kunnen lijden. Kort vóór de Spaanse Burgeroorlog, zag ik op een eindeloze treinreis van Bilbao naar Madrid, kinderen met een duif spelen; - ze hielden het radeloos fladderende diertje vast, ze plukten veer na veer uit het schokkende vogellijf; het kopje stond schuin, de ogen stonden star in doodsnoed; - ik heb het afschuwelijke drama nooit kunnen vergeten.

Het is herfst geworden. De vogeltrek nadert.

mr. dr. Benno Stokvis.

